

TIPURI DE DATE

Un **tip de dată** reprezintă o mulțime de obiecte împreună cu un set de operații care crează, distrug și modifică aceste obiecte.

Sistemul de tipuri:

- **Tipuri predefinite**
- **Tipuri definite de programator** (scalare, structurate, pointer)

Sistemul de tipuri corespunde unui anumit limbaj.

TIPURI PREDEFINITE.

- **Tipuri numerice de bază:** întreg și real
Algol 68, Pascal : real
Ada : float
- **Tipul logic:** un tip *enumerare* cu valori predefinite *true* și *false*.
Algol 68 : bool
Ada, Pascal : boolean
- **Tipul caracter** – mulțimea caracterelor
Algol 68, Pascal : char
Ada : character

TIPURI DEFINITE DE PROGRAMATOR.

Definiția de tip constă în descrierea noului tip și asocierea unui nume.

```
type tab = array [1..10] of integer ;  
sau  
var t : array [1..10] of integer ;
```

Tipuri scalare

Obiectele unui tip scalar sunt constante simple, care nu sunt compuse la rândul lor din alte valori (componente).

- Tipul enumerare
type zile = (luni, marti, miercuri, joi, vineri, sambata, duminica);
- Tipuri numerice noi
type eps is digits 10;
- Subdomenii

PASCAL

```
type zi_de_lucru = luni .. vineri ;  
litere_mici = 'a' .. 'z' ;  
index = 0 .. 90 ;
```

ADA

```
type eps_1 is new eps range -1.0 .. 1.0 ;
```

Tipuri de date structurate

- a) mecanismele de structurare
- b) mecanismele de selecție

1. Produsul cartezian (articolul)

$$T = C_1 \times C_2 \times \dots \times C_n$$

Fiecare element din T este de forma (a_1, a_2, \dots, a_n) cu a_i de tip C_i

Ada, Pascal : *record*

Algol 68, C : *structure*

Exemplu Ada:

```
Type complex is  
    record  
        re, im : real  
    end record ;
```

```
-----  
var c : complex ;
```

```
-----  
c.re := 1 ;  
c.im := 0 ;
```

```
-----  
sau c := (1,0) ;
```

2. Proiecția finită (tabloul)

Reprezintă o funcție definită pe o mulțime finită TI, cu valori într-o mulțime TE.

- Tablou:

TI: tipul indicelui

TE: tipul elementelor

var a : array [1 .. 100] of char ;

Elementele se selectează prin indexare: $a[k]$

În Algol 68 și Ada:

$a[11..20] := ('0', '1', '2', '3', '4', '5', '6', '7', '8', '9');$

Fixarea mulțimii indicilor (dimensiune tabloului):

1. Fixarea dimensiunii indicilor la compilare (Fortran, C, Pascal).
2. Fixarea mulțimii indicilor la execuție, în momentul creării variabilei (Algol 60, Ada).
3. Tablouri cu dimensiune flexibilă pe parcursul executării programului (SNOBOL 4, Algol 68).

3. Secvența

Este o structură formată dintr-un număr oarecare de componente, toate de același tip.

- Fișierul secvențial (file)
- Sirul de caractere (string) (PL/I, Ada, Basic, Turbo Pascal)

4. Recursiunea (lista și arborele)

Un tip T este recursiv dacă el are componente dintre care cel puțin una este de același tip T.

```
type arbore = record  
    informație : tip_info ;  
    subarb_st, subarb_dr : arbore;  
end;
```

- Pointeri (C, Pascal, Ada, Algol 68)

Un arbore binar este reprezentat printr-o mulțime de noduri, fiecare de tipul:

```
type nod_arbore = record  
    informație : tip_info ;  
    subarb_st, subarb_dr :  $\hat{\text{nod\_arbore}}$   
end ;
```

5. Reuniunile variabile

Permit specificarea unei structuri care, în mod opțional, poate lua una din mai multe forme alternative.

Forme diferite în diferite limbaje:

- **C : union**

```
union {  
    float raza ;  
    float l_dreptunghi [2];  
    float l_triunghi [3];  
} figura;
```

- **Pascal, Ada : articol cu variante**

```
type fig = (cerc, triunghi, dreptunghi);  
figura = record  
    lungimea, aria : real;  
    case forma : fig of  
        cerc: (raza:real);  
        dreptunghi: (l_drept:array[1..2]of real);  
        triunghi: ( l_trg:array[1..3]of real;  
                    dreptunghic:boolean)  
end;
```

6. Mulțimea

Variabilele de tipul **multime** (**T**) pot avea ca valoare orice submulțime a mulțimii corespunzătoare tipului T.

- În Pascal: set
- În alte limbaje poate fi implementată de programatori folosind tablouri, liste, arbori.

Tipul pointer

Un pointer reprezintă o referință către un anumit obiect. Este folosit pentru:

- implementarea structurilor de date recursive;
- transmitere de parametri (în C).

Probleme și pericole potențiale:

- ❑ **Violarea compatibilităților de tip.**
- ❑ **Pseudonimele.**

```
var a,b :  $\hat{t}$  ;  
-----  
a := new ( t );  
b := a ;
```

Obs: a și b sunt pseudonime.

- ❑ **Referințe fictive.**

```
var a,b :  $\hat{t}$  ;  
-----  
a := new ( t );  
b := a ;  
-----  
dispose ( a ) ;    b rămâne o referință fictivă
```

```
-----  
int *p ;  
-----  
void f ( ) {  
    int x ;  
    -----  
    p := &x;  
    ----- }  
-----
```

f () ; după apelul funcției, p rămâne o referință fictivă

COMPATIBILITATEA TIPURILOR

Două tipuri T1 și T2 sunt compatibile, dacă :

- o valoare de tipul T1 poate fi atribuită unei variabile de tipul T2 (și invers);
- un parametru actual de tipul T1 poate corespunde unui formal de tipul T2 (și invers).

```
type t = array [ 1..100 ] of integer;  
    t1 = array [ 1..100 ] of integer;  
    t2 = t1;  
var a, b : array [ 1..100 ] of integer;  
    c : t;  
    d : t;  
    e, f : t1;  
    g : t2;
```

Modalități de definire a compatibilităților tipurilor:

1. Echivalența de nume (Ada)
 - Variabile de tip compatibil : *a* și *b*, *c* și *d*, *e* și *f*;
 - Avantaj: simplitatea implementării.
2. Echivalența structurală (Algol 68, C)
 - Var. compatibile: *a, b, c, d, e, f, g*

```
type pret = integer;  
    nr_studenti = integer;  
var cost : pret;  
    efectiv : nr_studenti;
```

- *cost* și *efectiv* sunt variabile compatibile conform echivalenței structurale și sunt incompatibile în cazul echivalenței de nume.